

gentage, hvad jeg udtalte ved Forelæggelsen, en Opfordring til det ærede Thing om at fremme Sagen saa hurtigt som muligt.

Winther: Den Bevægelse, der for en Tid siden er reist i Landet med Hensyn til Sparekassernes Forhold, har, som det vist er de fleste af Thingets Medlemmer bekendt, været en særdeles skabelig Indflydelse paa Kreditforholdene i en temmelig vid Udstrækning. Mange af Sparekasserne have opsaet en stor Del Kapitaler, som de havde staaende i faste Eiendomme, ikke at tale om dem, som de havde ublaant mod Kaution, og selv i de fortrinligste Panter blandt de faste Eiendomme er der opsaet en meget stor Mængde. Dette Lovforslag vilde jo, hvis det bliver vedtaget, kun kunne afhjælpe en ringe Del af den Træng, der føles i det Hele taget; men jeg har dog tænkt mig, at Vedtagelsen deraf maatte kunde bidrage Noget til, at der kom mere No over Sparekasserne, og til, at de ikke ville gaa til at gennemføre de Opsigelser, hvormed de have truet, om jeg saa maa sige. Det er den eneste Betydning, jeg kan tillægge dette Forslag, idet det nemlig er en saa ringe Sum, der er Tale om, at den, hvis der skulde opnaas noget virkelig fuldstændig Tilfredsstillende, vilde være aldeles utilstrækkelig. Men det er jo bekendt, at under en Krisis her i Landet have vi tidligere baade fra Rigsdagens og fra Regjeringens Side foretaget Forholdsregler for at støtte Enkelte, ja endogaa i Aaret 1857 et enkelt Hus, som stod i Forbindelse med Mange; men her vilde man komme til at gavne mange Folk, idet man støtter Sparekasserne, indtil de kunne faae deres Forhold saaledes ordnede, at de ikke behøve at skride til Opsigelser. Det er altsaa kun som en aldeles foreløbig Foranstaltning, at Lovforslaget har nogen Betydning, men selv dette anser jeg for at være i høj Grad vigtigt. Dersom der skulde ske noget Gjennemgribende, vil jeg tillade mig at minde om en Uttring, der fremkom fra det ærede Medlem fra Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen.) ved en tidligere Leilighed i denne Session. Det ærede Medlem sagde, at det var af Vigtighed for Staten, at den velstaaende Bondestand ikke blev gjort fattig, og deri er jeg aldeles enig med ham, skjøndt det dengang syntes, at der var en Mangel paa Overensstemmelse mellem os; men det forekommer mig, at der kunde være god Grund for Regjeringen til at overveie, om der ikke ved andre Foranstaltninger kunde gjøres Noget i en saadan videre gaadende Retning. Dersom Følgen af den nuværende Krisis skulde blive, at 5 pCt. blev den gangse Rentefod for første Prioritet i faste Eiendomme, saa vilde det være overordentlig svækkende for Eiendomsbesidderne; jeg tror, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds havde fuldstændig Ret i, at det vilde være meget lidet ønskeligt med Hensyn til vore Statsforhold

i det Hele. Der er naturligtvis ikke her Leilighed til at gaa videre ind paa, hvilke Foranstaltninger, der i saa Henseende skulde træffes, men jeg vil dog antyde, at dersom Regjeringen f. Ex. opfordrede de offentlige Kasser eller Institutioner, der staa under dens Ressort, til at indløbe Kreditobligationer, saa vilde dette dog maatte hjælpe til at fæstne Kurserne noget paa disse Papirer, som efter min Mening er det naturligeste Mittel til at skaffe Laan i faste Eiendomme, idet Laantagerne derved blive uafhængige Mænd og ikke risikere Opsigelse, der koste store Provisioner, hvergang nye Laan skulde stiftes. Dette er imidlertid, som sagt, kun Noget, jeg vil nævne. Jeg skal altsaa indskrænke mig til disse saa Uttringer, men med den Bemærkning, at jeg tror, det vilde være til stor Gavn, om selve dette lille Lovforslag blev vedtaget.

Nasmussen: Den ærede Forslagsstiller udtalte, som jeg ogsaa mener, at denne Rigsdagssamling ikke har lang Varighed, og af den Grund mente han, at vi skulde hurtig fremme dette Lovforslag. Det er jo gjerne Tilfældet, i i alt Fald har det været det i flere Aar, at der mod Slutningen af Rigsdagsamlingen kommer saadanne Forslag frem, som skulde føres igjennem, om jeg saa maa sige næsten som Løbeild, saa at der neppe kan blive Tid til at behandle saadanne Forslag ordentlig, eller til at de kunne modtage den Overveielse her i Rigsdagen, som kunde være nødvendig. Jeg kunde derfor fristes til at spørge de ærede Forslagsstillerne, hvorfor de have ventet saa længe, inden de kom frem med dette Forslag, da jeg dog tror, at man tidligere i Vinter maatte kunne se, at Sagen den Gang var lige saa vigtig, som den frendes er. Der havde efter min Mening tidligere paa Vinteren været god Tid til at behandle en saadan Lov. Vi havde virkelig ikke saa travlt, vi gik i lang Tid og havde næsten Intet at beskille, og altsaa havde der været god Tid til at tage et saadant Lovforslag under Overveielse. Nu skal det maatte, jeg havde nær sagt jastles igjennem, og saa bliver det hverken noget Halvt eller Helt. Der følger jo ingen Motiver med dette Forslag, og hvad den ærede Forslagsstiller har udtalt, tjener ikke meget til at oplyse Sagen, man har altsaa ingen enden Dplysning, end hvad man kan se af selve Forslaget. Jeg vil imidlertid strax paa Forhaand udtale, at det aldeles ikke er min Mening at modsætte mig Forslaget, men saa vidt jeg kan forstaa, navnlig dets § 1, tror jeg ikke, at dette Forslag kan faae en saa stor Udvidelse, som man maatte ønske, at det kunde faae; saa vidt jeg kan se af dette Forslag, vilde det kun kunne komme de større Sparekasser til Gode. Vi have jo navnlig omkring i Landet en hel Del andre Sparekasser, navnlig de saakaldte Sogneparekasser, hvis Formaal er